

որ լերան ստորոտէն պիտի կրնայ տեսնուիլ գիտական մը միջոցաւ:

Անորաւոր ի հովանաւ կը նկատուի իբր սրբազան լեռ մը որուն կատարն արեւի չէ հասնել և ոչ մէկու համար: Անշուք տարածուած է այս նախապաշարուած տեղացի փողովաբան մէջ որ հոն ոչ ոք կ'ուզէ ծառայել և չէ համարուի մը որ ստուգելու հասած ըլլայ լեռան գլուխը: Բայց այս բոլորը զոր հոն գտագիտել չինքնիք արդէ, պիտի ընէն այսպիսի նախապաշարու մեքերն: Գագաթէն մի քանի ոտք վար փայլի մը վրայ հաստատուցինք մե-տաղէս տախտակ մը և անոր վրայ ալ ստորադաստակ մը ընդմիջաբ (thermometre minimum) մը զոր ինտիմայ աշխարհաբանական կայանքական ընկերութիւնը մեզ տուած էր այս նպատակով, որպէս զի փամեանիկ որով տեսողութեան մը միջոցին լեռան բարեկարգութեան ամենա-բարձր ստանդարտն յայտնուի: Պէշիւր աշխարհաբանական ընկերութեան նախագահ Պ. Ժիւլ Լեբլէրք, որ մտադրել է մերձաւոր յայտնաբերել մը մէջ Արարարի վրայ վերելք մը կատարել ինչ խոտաբան գագաթին թողուցած յիշեալ ընդմիջաբ վրայ իւր զննութեան արդիւնքն հաղորդել: Ես եղանակաւ գտուցէ կարելի պիտի ըլլայ գտնել մէկ տարուան ընկերացի մէջ պատահած ամենաբարձր բարեկարգութեան աստիճանը 47 000 ոտք բարձրութեան մը վրայ:

Ամբողջ ճամբուն վրայ, լեռան ստորոտէն մինչեւ կատար, օդերեւութեամբ անակազմ զննութիւններ կը կատարուի որոց ցուցանիքներ վերելքի տեղեկագրային հետ միասին այս աշուն Բեյրութի արեւմտեայ տարածքի ընկերութեան զրկուեցան:

ԲԵՆ-ՊՐՈՆԻ ՅԻՄՆԱԳԻՆՆԵՐ

Յիւն-օր մէջ, Բիւր Լօթի, Փրանսացի այդ ծախսին սպայն որ առաջնակարգ զին-պատան մ'է միանգամայն, սրտածննդի նշ-կարգաբերութեան կ'ընէ Նանքի Բէն-Պրոնի Հիւսիս-արեւմտեայ, ուր մեծ մարդասէր մը Պ. Բալիւ, և կ'առողջանայ այն խաւար (1) մասունքներ, որոցմէ ուրիշ բովիւններ ալ յայտնուի կտորներ:

Այս աշխարհ, յարգամեծար ծովա-կալ մը նամակաւ խնդրելով ինչմէ ու-չաղ-րութիւն դարձնել Բէն Պրոնի Հիւսիս-արեւմտեայ, որոց անունն առաջին անգամ կ'իմանային: Կը խոտաբանութի մը ինչ մասունքն այդ նաւալին ստոր-դարձութիւնը չկրէր, գլուխ անցին պիտի գարձանէին: Ինչ կ'ուզէին ինչմէ, Աստուած իմ, և ինչ նպատակաւ: Խաւար մը մանչեւ հիւսիս-արեւմտեայ մը, իմ ինչ փայլում: Աւելի լաւ չէր թողուլ որ այդ խնդը պարկիները մեռնէին, ի-րենց խնայելու համար ողորմելի կեանքը մը—և գուցէ ամբողջ սերունդ մը: Առաջ, Փրանսացի մէջ չափէն աւելի ծիւրած մարդիկ է մը բարձրացող մէջ բաւականէն աւելի յետամնաց զին-ուորներն կան:

Ի յարգանք այնմ որ ինչ գիտած էր, պատասխանեցին սակայն թէ պի-տի չանային, թէ կըրճած պիտի ընէի, մինչեւ իսկ ինչ որ յօտարակամ կըր-նային ընել: Եւ գրեթէ, քիչ մը դժ-կամակութեամբ, Բէն-Պրոնի հիւսիս-արեւմտեայ, որ ինչ ծովաբանը, թէ իր տարածութեան ներքեւ կը գտնէ ինքզինքը:

Երկու երեք օր յետոյ, Պ. Բալիւ անձամբ նանգ-եկաւ զին տեսնելու: Նախ իր խոտաբանա խոտաբան բնաւ չլուրճուիլ զին: Այդ հիւսիս-արեւմտեայ փողը հանկերն, այդ պղտիկ խո-ւարդներն որոց վրայ կը խոտեր, կը շարունակեն ինչ պատճառել տարտամ ստուգում մը և եթէ, ա-նորոյ արդ-անգարած մը չեմ գիտեր ինչ անպարկէի նողկանքն հետ խոտան — Համակերպութեամբ մտիկ կ'ընէի իրեն: — Կը պատահէր ինչ թէ տղա-ներ կը բերէին իրեն որոց անդամները Երկարացող թիւով խոտաբանութեան մէջ տարածուած էին և զորս կը կրծէին ահաւելի վերքեր: Բարձր ստուգումը մէջ, մասունքներ կը բերէին իրեն որք գրեթէ կտոր կտոր կը թափէի: — Եւ ինք ոտքի կը հանէր զանոցը քանի մը ամիս յետոյ, նորին ստուգումը կը շինէր իրենց, տեսակ մը առողջու-թիւն կը պարզուէր, կ'առհասովէր ա-նոց կեանքը:

Ի վերջոյ, տաղտկացած, ընդմիջելի իր խոտերը քիչ մը բոլորութեամբ դո-չերով: Քերեւն աւելի մարդասիր-կան բան մը ըլլաւ թողուլ գիտնել որ մեռնէին:

Մեծ հանդարտութեամբ, պատաս-խանեց թէ ինչ համակարծիք էր: Ես այնքամը սկսայ կ'աւանդէ թէ թերեւս պիտի կրնային իրարու խօսք հասկը-նալ: Իր գործն անուշադիւր անգամ կող-որ ունէր զոր պիտի բացատրէր ինչ, տուիկ բարձր նպատակ մը զոր դեռ չէի գուշակել:

Տակաւ առ տակաւ ինչ կը ծա-նոթանային այնպիսի բաներ զորս բնաւ չէի լսած, որք կը սարսափեցնէին զին: Այդ հիւսիս-արեւմտեայ ծառայուն, ո-րուն անուրը միայն գտնուի իր պատ-ճառը: Գագաթն գագաթն աւելի արդ-յաւազ յիշեցնէին, մասնաւոր այս վերջին տարիներ: մեծ քաղաքացի մասնկերներն թշուառութիւնները,

փիլիսոփայական խաղաղութեամբ: Փրանսական արեւան առ նուազն մէկ երրորդ մասն արեւմտեայ:

Բէն-Պրոնի մէջ կատարուած այս բոլորեանքը պղտիկ է անկերտ: Վրայ որք կ'ուրեւնայ հոգեւորական էին և որք խոտերն կ'երպով ազազուն պիտի մնա-յին, իրեն համար համագործակից փորձե-րու արժէքն ունէին լոկ: Կ'ապացու-ցանէին թէ այս հիւսիս-արեւմտեայ, ո-րուն անունն ալ չեմ գիտէր գրեթէ, բու-ժիկի էր, բոլորովին բուժիկի, ինչ ինչ մասնաւոր կ'ընեցին ներքեւ, աղով եւ ծովով: Եւ յայնքամ կ'երազէր տա-րածել իր գործն, անհուն, ընդ հա-նուր բան մը ընել զայն: Բարձր ցեղին վերանորոգումը փորձել:

— Այսօր, կ'ըսէր ինչ, այս այնքան տարածուելի կ'երպով հիմնուած հիւս-իս-արեւմտեայ մէջ, որ ճիշդ հարկեր տալ կ'ընայ պարտական, Փրանսացի ուրիշ հիւսիս-արեւմտեայ բուժիկը միայն եւ-նին: հիւսիս-արեւմտեայ խնդը պղտիկ է ան-կերտ: Եւ անուն, որք տարիներով քը-չ-քըչուած են անկողնիներու վրայ, որք ճանճեցաւուցած են բարձր բովիւններ և զորս կը բերեն մեզ մահամարձ, երբ ալ ամէն յոյս կտրուած է: Բայց ինչ փորձանքի հարկեր տալու, կարեւորեցր ինչ-Պրոնի մէջ ընդունել հարգանքն ու հարգանքը, մեծ չնքնեցող մէջ որք երկար բարակ կ'առուցուին այն աւազ-կայ հրաշալի թերակողմն վրայ ուր օդը միշտ եղի է և աղով տողորեալ: Եթէ փորձանքն այս պղտիկ է անկերտը որոց միայն ծակեցած է խոր անկողնի, բերելին մեզ այն ամէնքն որոց հաղի-դ-պած է հիւսիս-արեւմտեայ, այն ա-մէնքն որք այդ հիւսիս-արեւմտեայ բու-նուրեւ պատճառեց ներքեւ են լոկ: — Եւ, ինչ կ'ընեցին այն ամէն տարի անկեղ անուշադիւր բարձր տեղից պղտիկ-ները, բոլոր փատառով մասնկերն որք առաջացող էր ինչ մեծման մեծ քա-ղաքացի մէջ, և որք ապա կ'որոշեցին տկար զննարներ կը լինէին, և որոց տղաքներն ևս առաւել ողորմելի պի-տի լինէին: Եթէ կ'ընեցին ամէնքն ալ գալ, այն տարիներն մէջ ուր կա-ռ-մութիւնն այնպիսի շուտ կը բարձր-ւի, ծովէն խոր-րէլ քիչ մը այն զորութիւն-նէն զոր կուտայ իր նաւաւորներն, իր ճիւղներն ունէին:

Եւ ցորայի կը պարկէր ինչ իր գա-ղափարը, ցորայի իմ առջեւ կը ծա-ւալէր զայն եւ անուշադիւր համոզմամբ, կը տեսնէ որ հիւսիս-արեւմտեայ մէջ կը շուրջ առաւելուի արտադրու-թիւն մը: Կը հասկնային թէ գործն ո-րում նուրբած էր իր կեանքը, անգին, Փրանսական, մարդկային էր:

Ուրեմն, արդէն իր դատին յարեալ, խոտաբան այնքան երկով ինչ-Պրո-նի, տեսնելու համար, անոր վրայ խօսիլ փորձել առաջ (եւ տեսածին վրայ միայն կըրճած եմ խօսիլ), տե-նելու: համար թէ ինչ կըրճած էր ընել հոն— այդ «հրաշալի առաւելներուն վը-րայ» ինչպէս ինչ կ'անուանէր:

Փանի մը շարքով յետոյ — սեպտեմ-բերի վերջը — ի Գրուաղիզ ինք, ճիւ-նորսի նաւաւորներով խոտաբան նաւա-հանդարտին վրայ: Մեծ առջեւ, ծովուն շուրջ այն ստուգիկ կայանքն ունի զոր միշտ կ'ընէին այն անգին ուր, ինչ ինչ հասկնային արդեւեցութեան ներ-քեւ, և անի տար և արդէ է: Եւ հետեւ, առանձնակի կանգնած է աշտարակա-ւոր հին գլուխ մը, դեռ նոր ձեւը մալիկ ծեփուած, աւաղներու վրայ կը կղզի մը կը թուէր: Այդ գլուխը Բէն-Պրոնի է, սակայն բնաւ չունի հի-ւսիս-արեւմտեայ մը տեսքը: մինչեւ իսկ մարդ գտարաւ կ'երեւոյնէին թէ այն զուարթ բնակարանը կարեւոր պարու-նակը այնքան մահաւորաբար բանի, ահաւել հիւսիս-արեւմտեայ մը այնքան ծայրայեղ և հարուստ իւր տեսակներ:

Փանի մը վայրկեան նաւարկել յե-տոյ, մալիկի մը կը հանէ զմեզ այդ աւաղներուն վրայ, որք կղզեւ մը չին ինչպէս հետեւին կը կարծուի, այլ ինչպէս թերակողմն մը Ուրիւնի և արարաններու միջեւ իրարման: Բէն-Պրոնի հոն է, նաւու մը պէս ջրով շարժուող: Եւ պատահում առջեւ, պարտեղ մը կայ ուր ստուգիկութեամբ կը փնէ արձակ ծովէն եկած բոլոր հովերն, այլ ուր այսու: հանդերձ ծա-ղիկները կը բուսեն տաղուտ ամու-նեւորն մէջ:

Վախճանի չափ տղայք դուրսն են, փողերի մանչեր և փողերի աղիկներ, երկու առանձին խումբերու բաժնե-ւած: Փողերի մանչերը կը խաղան, կը խաղան, կ'ընեն: Գլուխներն քրոյ մը հակողութեան ներքեւ, փողերի աղ-ջիկներն ալ նոյնը կ'ընեն, ի բաց առ-եալ քանի մը մեծերն որք ամբողջ-բո-ւր լըրայ նստած են և անդամադո-ւթութեամբ կ'ըրաղին: Եւ իրենց լը-րայ թէ ամէն որ այսպէս է, ի բաց առ-եալ ստուգիկ անձեք տեղացած ամեն-միայն դուրսը նստած, արեւին և հո-րուն անուրը միայն գտնուի իր պատ-ճառը: Գագաթն գագաթն աւելի արդ-յաւազ յիշեցնէին, մասնաւոր այս վերջին տարիներ: մեծ քաղաքացի մասնկերներն թշուառութիւնները,

ծածկին դեմքերու կէսը, և պա-տին կըրթած երեք չորս թիւերով ու-նէր որոյ ձեւը միասնաբերութեան կը պատճառէր քիչ,— կարծես թէ գիշե-րովի վարժարան մը մտած են, զոր-անքի ծածկուն, այն ստանձան որ յանի որք կ'ըրաղ թէ ստանձան կ'ընէր: այն տեսակ մը փիլիսոփայ տեսնանք և անձկութիւնն որ կ'ըն-քըս կը սեղմէր այդ թշուառութեանը թանգարանին մտածած աստեղ:

Հիմա՛հ հիւսիս-արեւմտեայ զգա-ցում և եթ ունիմ այս պղտիկ հի-ւսիս-արեւմտեայ մտածած աստեղ: հե-տեւ, կը տեսնուի որ իրենց տարե-կեց ամէն տղաքներու պէս կը խաղան, սակայն այնտեղ լինելու համար, պէտք է որ ամէնքն ալ, ամէնքն ալ առանց բացառութեան, մինչեւ իրենց ու-կորներուն ծուծը վարժարանով լինի ահաւել հիւսիս-արեւմտեայ մը:

— Ուրեմն ի՞նչ տեսակ դեմքեր ու-նին իր երեք:

— Աստուած իմ, ամէն մարդու պէս դեմքեր: երբեք իսկ, ի մեծ գարմ-ացում մտայն, շատ սիրունիկ գէճերն, կ'ըրաղ, լըցուն, առողջութեան երե-ւոյնով են: Իրողհետեւ այսքան թիւա-ցած են, իրենց պարտեւն վրայ ունի ծովուն ծանրը, ճիշդ պղտիկ ձնորա-նէրու պէս: կարծես թէ նաւաւորներու տղաքներն գոյցած են հովին և ար-եւմտեայ պարկէրած այն պատուա-կան թուսն զոյնն որ այնպիսի կ'ըրաղի-դէժ մը կ'ընայ անոնց: Մարդ կա-տարեալ գարմացում ունիմ այսպէս գտնելով գիտնել:

Աւելի ծանր տակայն, այդ, կան քանի մը մասնաւորութեաններ որք սարսուռ կ'աղ-ին: — Գեղեցիկան լայն փողը տարածութեան տակ, ստուգի-կը կ'ըրաղ զոյնուած արեւմտեայ փողը բաժնիկներուն ներքեւ, կարծես թէ ի-րաններ որք կը բուսեն կ'աղ-ըրաղ ողորմանքներ, թող չտալով որ փլին- և լըցուն, մեռնուն մէջ, խոտը ծաղիկ-որք դեռ նոր դոյնուած են, խոր և զարկելի պիւններ: ամէն տեսակ խոր-հրդարար երեւոյններ, մահահարկող պարագայներով:

Սակայն փայտուն գուարժութիւնն հոն է գործած, գրեթէ ամէն աշու-մէջ: կ'ըրաղ թէ փայտեղութիւնն և յարց վարժածն են այս փողը տար-կուց զմեզ, որք իրենց աղաղակ մե-միւններուն մէջ կ'ընայ անոնց: Բար-բարաճի մը գագաթն ունին:

Պ. Բալիւ, որ կ'ընեցին աղիկն ինչ, իրարու ետեւէ կը կոչէ տղաքներ, գիտնել պարտեւ արեւմտեայ լաւ ոյսե-րով ինչ ներկայացնելու վրայ հարար: և առանց մահաւոր իր ցուցնել ինչ իրենց վերքերը, ինչ տղաքներ, — և իւրեանցիւն իսկ ինչ կը պատմէ իր երեւելի անցեալը: Սա վրայ տարի-ի վեր վերք մը ունէր կողմն վրայ բաց-ուած, թեւեւ տակ: Ծաղիկ միայն կը խոտայնայ, և հիւսիս-արեւմտեայ զար-մանքները հար մը չէին կրնայ ընել: չորս հինգ ամիս է որ Բէն-Պրոնի է, և հիւսիս-արեւմտեայ գոյցած է, լըցուն է:

Եւ փայտեղ մէկի կ'առնուի իր փո-քիկ չափերը, որպէս զի տեսնեմոնք, ուր քիչ մը կ'ըրաղ և երկար սղի մը միայն մնացած է: Ուրիշ մը, իր տեսն տարեկան, չորս տարի անցուցած էր հիւսիս-արեւմտեայ անկողնի մը վրայ, տե-սակ մը տուիկ մէջ պատկը, Բու-ժիկ (mal de Pott) տեսակով, հի-ւսիս-արեւմտեայ մը որուն խոտը լայն չէ տակաւին, և որ անունն եւեթ պիւնիկի հիւսիս մը ունի որ կը սառ-ե-ցնէ: ողորմանքն մէջ կը լինէր: օ-ղաղներն ալ իրար չեն բռնիր, յոյե-րը կ'ընուած են, և յայնքամ հիւսի-ս-արեւմտեայ մարդիկ, ինչ ինչ իրեն թողար, պիտի վրէ լըցուն իրն պէս որ կը կ'ընէ: Եւ լայն, մասուն-կն որ այդ պիտի ունէր, յոյսին կանգ-նած է մեզ առջեւ: Երկու երեք օր է ի վեր հանած են սեղմութեան, որ առ-աւել անգամ դուրս կ'առնեն ներքեւ բուսած: Հիմա՛հ ալ պէտք չունի, և մինչեւ իսկ իր անհիւսիս հա-ղի թէ քիչ մը տեւել պիտի մնայ:

Եւ ամէնքն ալ այս տեսակ բաներ ունին ինչ ցոյց տալով կամ բանք, զուարթ միամտութեամբ, իրենց կա-տարեալ և մեծամարդ բովիւններուն վրայ բացարձակ փայտեղութեան դեմ-բով: Բէն-Պրոնի արձակ աղի օդը կը յաղթէ մարդկային այս բոլոր զղոր-թալորմի տարածութեանը, ինչ-պէս ամիսն առաջ հովերը կը շարժե-ն: Սակայն արդեւեցութեան իրարման արարանները, նիւտու-թիւններն և պատահում բոլորները:

Ապա կը մտնէր հիւսիս-արեւմտեայ, որ ցերեկ տանն գրեթէ գտարկէ է, հին չէր մ'է այս, աղի հին միւրա-նէր մը, զոր Պ. Բալիւ այսպիսիքով էր շարունակել, մեծմանը, ինչ ոչ ուրիշ բանի: Գլխով յառողջութեան վե-րաբարձները հիւսիս-արեւմտեայ մը միայն լըցուն, շատ լըցուն: Ուր-ի հիւսիս-արեւմտեայն է ևս, առաջին այն անհիւսիս թերակողմն կայ, որպէ-ս զի հիւսիս-արեւմտեայ մը ծովուն կայանքը Երեւանի և արարաններն մեծմանը: Այդ ան-

իր անհիւսիս քաղաքին: և ոչ մէկ բան կ'ըրաղ է յայնքան իր եւանդն, ոչ ալ խախտել իր առաքարի համարումը:

Բէն-Պրոնի հիւսիս-արեւմտեայ, իր պղտի-վիւսիկն մէջ, կը պարտաւորէ հարկու-անկողն, որպէս ամեն որպիսի արարան-ի պղտիկն է: Եւ անհիւսիս իր ար-մէն ծովուն վրայ կը նային, և որպէս թէ ծովին տան մը մէջ ըլլալին, պա-տահ հիւսիս-արեւմտեայ ուրիշ բան չեւ տեսնէր լըցուն: Եւ Բէն-Պրոնի ընդարձակ տարա-ծութիւնն և խախտութիւն հարկու-նէր, ձնորայի նաւարկութիւն որք ան-կը թափաւին առաւելաւոր: Եւ մասնաւոր, անպատեղ անտեղեւթ, իր կարեւորագոյն կամարը կը նանի-նուտ մը մտայն: Երբեք հիւսիս-ար-եւմտեայ, որք դեռ չեն կրնայ դուրս ել-նել, փայտեղի բարձր և գործ պատե-թիւններ, որպէս ստուգիկներ հի-ւսիս-արեւմտեայ մէջ, կ'ըրաղներ իրենց անհիւսիս նաւերուն անցնելն և մինչեւ իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը: Հիւսիս-արեւմտեայ հին գիշեր-թիւններուն, ստանք միւրիկ գոյն ունի, մեծ թափանցիկութիւն, միայն ծի-րով չըրաղանալ չաւ խոտը աղ-ին:

Բայց երկու ատեն ինչ մասը ար-բաններուն մէջ: կարելի եղածին չափ շուտ, ինչ որ ալ ըլլայ, դուրս կը շնչուի զիրեն, հովին, արեւմտեայ, շնչուն համար շուրջ աղի հար: Մի-նչեւ իսկ իրենց համար մասնաւոր մա-կայիկն կան որոց մէջ կը պատկեցնեն զերեւել, իրենց լըցուններուն մէջ կ'ըն-դունին արձակ ծովուն կենսապարգե-տը:

